

## EXPUNERE DE MOTIVE

Prevederile Legii nr. 309/2002 vizează acordarea unor drepturi, cu titlu de măsuri reparatorii, persoanelor care au efectuat stagiul militar în cadrul detașamentelor de muncă ale Direcției Generale a Serviciului Muncii – D.G.S.M., organizată în cadrul Ministerului Construcțiilor (1950-1956) și apoi trecută în subordinea Președinției Consiliului de Miniștri (1956-1961).

Dar D.G.S.M. a fost numai principala -, și nu singura - structură în care s-au operat cu o serie de metode tipice ale muncii forțate, în care tinerii încorporați au fost persecutați pentru originea lor socială „nesănătoasă”. Unități similare au funcționat – în perioada sus-menționată – și în subordinea altor ministere cum au fost Ministerul Forțelor Armate, Ministerul Căilor Ferate și a altor ministere economice. Sunt numeroase cazuri când una și aceeași persoană, în diferite perioade ale stagiului militar, a fost folosită ca mână de lucru în unități de muncă din subordinea a mai multor ministere: D.G.S.M. – Ministerul Construcțiilor (și apoi Președinția Consiliului de Miniștri), Ministerul Forțelor Armate, Ministerul Căilor Ferate etc.

Considerăm că, în acest context, trebuiesc evidențiate câteva elemente comune ce caracterizau pe toți tinerii încorporați în aceste unități de muncă, indiferent de subordonarea lor ministerială:

1. – li s-a luat dreptul la instruire militară, tinerii încorporați în aceste unități de muncă nu au primit nici un fel de instruire militară.
2. – nu au avut dreptul obținerii unui grad militar, la lăsarea la vatră au primit livret militar, însă cu mențiunea “soldat neinstruit”, ca urmare a lipsei pregătirii militare.
3. – dacă unii dintre ei au primit grade militare (de fruntaș, caporal, sergent, sergent-major), la lăsarea la vatră au primit livretul militar cu aceeași mențiune de mai sus: “soldat neinstruit”.
4. – în perioada stagiului militar au fost folosiți ca mână de lucru, repartizați la muncă grea, pe șantiere, în mine, iar după lăsarea la vatră au fost incluși în specialitatea militară caracteristică D.G.S.M., a cărei denumire a fost: **Bun pentru serviciul combatant, neinstruit, (mână de lucru) iar numărul acesteia era 165.** Odată cu desființarea D.G.S.M., la începutul anilor 60, a fost desființată și această specialitate militară.
5. – contribuția tinerilor încorporați în aceste unități de muncă la dezvoltarea României pe o perioadă de aproape 12 ani este aproape incalculabilă din punct de vedere economico-financiar, întrucât nu este un obiectiv economico-industrial în care să nu fie încorporată munca lor. Această contribuție la dezvoltarea economică a țării este un motiv fundamental care îndreptățește la recunoașterea dreptului lor la unele măsuri reparatorii.

La început, septembrie-octombrie 2002, stabilirea drepturilor prevăzute de legea amintită se făcea, la cerere, pe baza înscrisurilor din livretele militare (fila 2 și 5), trecute în adevărurile eliberate de centrele militare județene sau de U.M. 02405 Pitești. Mai târziu s-au utilizat listele cu unitățile ai căror militari pot beneficia și care nu pot

beneficia de prevederile legii transmise comisiilor din cadrul caselor teritoriale de pensii și a municipiului București de C.N.P.A.S.

În urma aplicării variantei a doua de stabilire a drepturilor (bazată numai pe fila 5 din livretele militare), au apărut numeroase reclamații. Este vorba de acel segment de persoane care au efectuat stagiul militar (sau o parte din acesta) în unități de muncă, în condițiile sus-menționate, dar nu în cadrul D.G.S.M., ci în subordinea altor ministere. Ei reprezintă - după estimarea noastră - aproximativ 17-18% din totalul efectivelor, adică cel mult. 40.000 de persoane.

În baza acestor elemente, propunem modificarea și completarea Legii nr. 309/2002 pentru ca de prevederile ei să beneficieze toate persoanele care au efectuat stagiul militar, în perioada 14 ianuarie 1950 - 28 februarie 1961, în unități de muncă, indiferent de subordonarea ministerială a acestora, iar la lăsarea la vatră au fost trecuți - într-un fel - sub "umbrelă" D.G.S.M., prin includerea lor în specialitatea militară caracteristică D.G.S.M.: specialitatea militară nr. 165, **bun pentru serviciul combatant, neinstruit.**

De asemenea, potrivit Art. 6. alin.1 din Legea nr. 309/2002 stabilirea drepturilor se face de către casele județene de pensii și a municipiului București. Având în vedere faptul că în această perioadă personalul de la casele de pensii este suprasolicitat, ținând seama de vârsta solicitanților, propunem trecerea acestei activități la direcțiile județene de muncă, solidaritate sociale și familie și a municipiului București.

Inițiatori,

Senator Popa Aron Ioan, P.N.L.

Senator Petre Maria, P.D.

Senator Rădoi Ion, P.S.D.

Senator Terinte Radu, P.C.

Senator Németh Csaba, U.D.M.R.

Senator Corodan Ioan, P.R.M.